

ความสามารถในการประกอบการด้านบริหารจัดการของบัณฑิต
คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

Entrepreneurial Management Capabilities of Graduates in the Faculty of
Management Science, Pibulsongkram Rajabhat University

วิจิตรา จำลองราษฎร์
Wichitra Chamlongrath

คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม
Faculty of Management Science, Pibulsongkram Rajabhat University, Thailand.
E-mail: jee.wichitra@gmail.com

Received October 16, 2023; Revised December 1, 2023; Accepted December 16, 2023

บทคัดย่อ

บทความนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาความสามารถในการประกอบการด้านบริหารจัดการของบัณฑิตคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม 2) เพื่อค้นหาถึงแหล่งที่มาของความสามารถในการประกอบการด้านบริหารจัดการของบัณฑิตคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม และ 3) เพื่อศึกษาอิทธิพลของทักษะการเป็นผู้ประกอบการและความรู้การเป็นผู้ประกอบการที่มีต่อความสามารถในการประกอบการด้านบริหารจัดการของบัณฑิตคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย คือ บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีจากคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม ที่เป็นผู้ประกอบการและดำเนินกิจการมาเป็นระยะเวลาตั้งแต่ 3 ปี จำนวน 385 ราย ผู้วิจัยใช้สถิติเชิงพรรณนา และสถิติการวิเคราะห์การถดถอยแบบพหุคูณในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิจัย พบว่า ความสามารถในการประกอบการด้านบริหารจัดการของบัณฑิตคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด แหล่งที่มาของความสามารถในการประกอบการด้านบริหารจัดการ ส่วนใหญ่มาจากแรงผลักดันภายในตัวเอง เรียนรู้จากประสบการณ์การทำงานที่ผ่านมา และจากครอบครัว เพื่อน และสภาพแวดล้อมในการดำเนินชีวิตประจำวัน ส่วนผลการวิเคราะห์การถดถอยแบบพหุคูณ พบว่า ทักษะการเป็นผู้ประกอบการ และความรู้การเป็นผู้ประกอบการ มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับความสามารถในการประกอบการด้านบริหารจัดการ โดยทักษะการเป็นผู้ประกอบการมีอิทธิพลต่อความสามารถในการประกอบการด้านบริหารจัดการมากที่สุด รองลงมา คือ ความรู้การเป็นผู้ประกอบการอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยสมการพยากรณ์สามารถพยากรณ์ความสามารถในการประกอบการด้านบริหารจัดการได้ถูกต้องร้อยละ 61.50

คำสำคัญ: ความสามารถในการประกอบการด้านบริหารจัดการ; ทักษะการเป็นผู้ประกอบการ;
ความรู้การเป็นผู้ประกอบการ

Abstract

This article aimed to investigate the entrepreneurial management capabilities and sources of the entrepreneurial management capabilities of graduates at Pibulsongkram Rajabhat University's faculty of Management Science, and to examine the influence of entrepreneurship skills and knowledges on their entrepreneurial management capabilities. The 385 participants received a bachelor's degree from the faculty of Management Science, Pibulsongkram Rajabhat University, and are currently entrepreneurs and have been in business for a period of more than 3 years. Descriptive statistics and multiple regression analysis were employed for data analysis.

The results revealed that the entrepreneurial management capabilities of graduates in the faculty of Management Science, Pibulsongkram Rajabhat University was at a highest level. The sources of entrepreneurial management capabilities of graduates in the faculty of Management Science, Pibulsongkram Rajabhat University almost came from motivation within yourself, learn from past work experiences and from family, friends, and the environment in which they live our daily lives. Additionally, it was found that entrepreneurship skills influenced the entrepreneurial management capabilities at a highest level, followed by entrepreneurship knowledges, at a statistical significant level of 0.01. Also, the forecasting equation was able to predict the entrepreneurial management capabilities with an accuracy of 61.50 percent.

Keywords: Entrepreneurial management capabilities; Entrepreneurship skills; Entrepreneurship knowledges

บทนำ

ปัจจุบันโลกมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วตลอดเวลา ความก้าวหน้าของเทคโนโลยีส่งผลต่อเศรษฐกิจโลกใหม่ที่ขับเคลื่อนด้วยข้อมูล ความรู้ และนวัตกรรม ดังนั้นความสามารถในการรับมือกับโอกาสและภัยคุกคามแบบใหม่ๆ ที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วได้ จึงมีความสำคัญต่อเศรษฐกิจของประเทศ แนวคิดผู้ประกอบการรุ่นใหม่ตามยุทธศาสตร์ประเทศไทย 4.0 จึงถูกสร้างขึ้นมาเพื่อเสริมสร้างและพัฒนาเศรษฐกิจในประเทศให้แข็งแกร่งขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (Small and medium-sized enterprises: SMEs) ที่เป็นเสาหลักค้ำจุนเศรษฐกิจภายในประเทศ เป็นแหล่งสร้างรายได้และสร้างการจ้างงานที่สำคัญ เพื่อสร้างความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน และหลุดพ้นจากกับดักประเทศที่มีรายได้ปานกลางผ่านระบบการศึกษาโดยเฉพาะอย่างยิ่งในสถาบันการศึกษาในระดับอุดมศึกษาของประเทศ การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาความเป็นผู้ประกอบการ (Entrepreneurship education) จึงเป็นหนึ่งในทักษะสำคัญที่ได้รับความสนใจและมีการดำเนินการเพิ่มมากขึ้นในการกำหนดเป็นกรอบแนวคิดและยุทธศาสตร์สำคัญต่อการจัดการเรียนรู้ในเนื้อหาเชิงสหวิทยาการ (Interdisciplinary) สำหรับศตวรรษที่ 21 (กระทรวงศึกษาธิการ, 2561) การศึกษาในศตวรรษที่ 21 จึงจำเป็นที่จะต้องเตรียมผู้เรียนให้มีความพร้อม มีความสามารถในการรับมือกับการเปลี่ยนแปลงที่ฉับไว คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม ในฐานะที่เป็นหน่วยงานอุดมศึกษาเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น มีการจัดการเรียนการสอนทั้งปริญญาตรี ปริญญาโทและปริญญาเอก โดยมีหลักสูตรสาขาวิชาทั้งหมด 12 หลักสูตร จำแนกเป็นหลักสูตรระดับปริญญาตรี 10 หลักสูตร ปริญญาโท 1 หลักสูตรและปริญญาเอก 1 หลักสูตร (ข้อมูล ณ เดือนกรกฎาคม 2565) มีการกำหนดพันธกิจ (Mission) ของคณะให้สอดคล้องกับนโยบายภาครัฐ โดยผลิตบัณฑิตนัก

ปฏิบัติที่มีศักยภาพวิทยาการจัดการ สร้างโอกาสการเป็นผู้ประกอบการที่มีความคิดเชิงสร้างสรรค์ มีทักษะด้านภาษาและเทคโนโลยี มีคุณธรรมจริยธรรม และคุณลักษณะทางอาชีพที่เหมาะสม (คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม, 2565)

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พบว่า มีงานวิจัยจำนวนมากศึกษาการมุ่งเน้นความเป็นผู้ประกอบการ กับผลการดำเนินงานขององค์กร (Lumpkin & Dess, 1996; Lumpkin & Dess, 2001) การศึกษาส่วนใหญ่มุ่งเน้นไปที่มุมมองคุณลักษณะ (Entrepreneurial characteristics) และลักษณะนิสัย (Traits) ของผู้ประกอบการรายบุคคล งานวิจัยที่เกี่ยวกับแนวคิดของความสามารถในการประกอบการ (Entrepreneurial capabilities: EC) ยังมีอยู่เป็นจำนวนน้อย และยังไมกว้างขวาง งานวิจัยหลายงานมุ่งเน้นไปที่ความตั้งใจที่จะเป็นผู้ประกอบการ (Entrepreneurial intention: EI) ซึ่งความตั้งใจที่จะเป็นผู้ประกอบการไม่ได้เป็นตัวชี้วัดประสิทธิภาพที่ดีของผู้ประกอบการ ความตั้งใจที่จะเป็นผู้ประกอบการไม่ได้ระบุว่าหลักสูตรการเป็นผู้ประกอบการสามารถถ่ายทอดความรู้และทักษะที่จำเป็นในการเป็นผู้ประกอบการผ่านสภาพแวดล้อมที่ซับซ้อนให้นักศึกษาได้สำเร็จหรือไม่ ทำให้มองข้ามความสามารถหลักและทักษะที่จำเป็นในการเป็นผู้ประกอบการที่ประสบความสำเร็จ

ความสามารถในการประกอบการ หมายถึง ทักษะหรือประสบการณ์พิเศษของผู้ประกอบการ ช่วยให้ผู้ประกอบการคว้าโอกาสทางธุรกิจ เป็นผู้นำทีมประกอบการ และสร้างมูลค่าทางธุรกิจเพื่อให้บรรลุเป้าหมายของผู้ประกอบการได้สำเร็จ มีงานวิจัยสนับสนุนว่า ความสามารถในการประกอบการส่งผลต่อความสำเร็จของผู้ประกอบการ (Entrepreneurial Success) (Oyeku et al., 2020; Oyeku et al., 2014; Yang, 2014; Lopa & Bose, 2014; ธนณัฐ เนียมหอม และสมจิตร ล้วนจำเจริญ, 2565; วันวิสาข์ โชคพรหมอนันต์ และวิโรจน์ เกษภูาลักษณ์, 2558) ดังนั้นการมุ่งเน้นศึกษาไปที่ความสามารถในการประกอบการที่เป็นองค์ประกอบต่อความสำเร็จของการเป็นผู้ประกอบการจึงมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง เนื่องจากความสามารถในการประกอบการมีความสัมพันธ์อย่างมากกับความสำเร็จของกิจการ โดยมีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกัน (Oyeku et al., 2020) หากสามารถสร้างความสามารถในการประกอบการได้สูงก็จะส่งผลให้ประสบความสำเร็จในการประกอบการเพิ่มขึ้น มีปัจจัยสำคัญหลายประการที่เป็นตัวผลักดันให้เกิดความสามารถในการประกอบการ ทักษะการเป็นผู้ประกอบการ (Entrepreneurship skills) ซึ่งสามารถสอนและพัฒนาได้ผ่านการศึกษาเป็นปัจจัยสำคัญหนึ่งที่ส่งผลต่อความสามารถในการเป็นผู้ประกอบการ โดยมีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกันในระดับสูง (Peschl et al., 2021; Ghafar, 2020) นอกจากนี้ Sirelkhatim & Gangi (2015) ยังพบว่า ความรู้ส่งผลให้ผู้ประกอบการสามารถดำเนินธุรกิจได้ประสบความสำเร็จ ความรู้และประสบการณ์ใหม่ทำให้องค์กรสามารถเผชิญกับความไม่แน่นอนของการเปลี่ยนแปลงในอนาคตได้ และนำไปสู่การพัฒนาความสามารถใหม่ขององค์กรที่จะแสวงหาความรู้ได้เท่าทันกับการเปลี่ยนแปลง และมีบทบาทสำคัญต่อความสำเร็จของการเป็นผู้ประกอบการในอนาคต (Zhou & Bai, 2016)

อย่างไรก็ตามผู้ประกอบการ SMEs ส่วนใหญ่ยังขาดความรู้ ทักษะและประสบการณ์ในการดำเนินธุรกิจที่ตีพอ ซึ่งเป็นปัจจัยหนึ่งที่พบมากที่สุดที่ทำให้ธุรกิจ SME ต้องล้มเหลวและเสียหายจนเลิกกิจการไป การขาดความรู้ ทักษะ และความสามารถในการบริหารจัดการด้านกลยุทธ์ที่ดีของผู้ประกอบการ ซึ่งเป็นคุณสมบัติที่สำคัญมากที่สุดในการกำหนดทิศทางนำพาธุรกิจไปสู่ความสำเร็จอย่างยั่งยืน เป็นปัญหาที่สำคัญมากที่สุดสำหรับผู้ประกอบการ SMEs (ธนาคารไทยพาณิชย์, 2566; สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม, 2565) หากคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงครามสามารถสร้างความสามารถในการประกอบการให้แก่นักศึกษาได้สูงก็อาจจะส่งผลให้บัณฑิตของคณะประสบความสำเร็จในการประกอบการเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะความสามารถในการประกอบการด้านบริหารจัดการ (Entrepreneurial management capabilities: EMC) ซึ่งสอดคล้องกับบริบทและพันธกิจของคณะวิทยาการจัดการที่ให้ความสำคัญกับการส่งเสริมความเป็นผู้ประกอบการให้แก่

นักศึกษาระดับปริญญาตรีที่จะต้องเผชิญกับปัญหาที่เปิดกว้าง ซับซ้อน ไม่หยุดนิ่ง และเป็นระบบเครือข่ายมากขึ้นเรื่อย ๆ ในสายงานอาชีพในอนาคต ดังนั้นจึงมีความจำเป็นและมีความสำคัญอย่างยิ่งที่จะต้องศึกษาถึงความสามารถในการประกอบการด้านบริหารจัดการของบัณฑิตคณะวิทยาการจัดการ และค้นหาถึงแหล่งที่มาของความสามารถในการประกอบการด้านบริหารจัดการนั้น อีกทั้งศึกษาอิทธิพลของทักษะการเป็นผู้ประกอบการและความรู้การเป็นผู้ประกอบการที่มีต่อความสามารถในการประกอบการด้านบริหารจัดการของบัณฑิตคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม เพื่อนำผลการวิจัยมาใช้ในการส่งเสริมความเป็นผู้ประกอบการ เตรียมความพร้อมนักศึกษาให้มีความสามารถในการประกอบการด้านบริหารจัดการ ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญที่ทำให้ประสบความสำเร็จในการดำเนินธุรกิจ ทำให้ได้ทราบว่าบัณฑิตที่เริ่มต้นทำธุรกิจหรือสนใจที่จะเริ่มต้นทำธุรกิจ ต้องมีทักษะด้านใดบ้างเพื่อสร้างโอกาสในความสำเร็จ และการศึกษาในมหาวิทยาลัย 4 ปี หรือ 2 ปีที่ผ่านมาได้เตรียมความพร้อมให้กับบัณฑิตในแต่ละด้านมาน้อยเพียงใด เพื่อส่งเสริมให้บัณฑิตของคณะมีความสามารถเป็นผู้ประกอบการที่สามารถรับมือกับการเปลี่ยนแปลงและความท้าทายต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในศตวรรษที่ 21 ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

บทความวิจัยนี้นำเสนอให้เห็นถึงระดับความสามารถในการประกอบการด้านบริหารจัดการของบัณฑิตคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม โดยค้นหาถึงแหล่งที่มาของความสามารถในการประกอบการด้านบริหารจัดการ และศึกษาอิทธิพลของทักษะการเป็นผู้ประกอบการและความรู้การเป็นผู้ประกอบการที่มีต่อความสามารถในการประกอบการด้านบริหารจัดการ เพื่อนำผลการวิจัยมาพัฒนาแนวทางการจัดการเรียนการสอนเพื่อช่วยสร้างโอกาสความเป็นผู้ประกอบการให้กับบัณฑิต ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อสังคมและสามารถใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการวางแผน กำหนดนโยบาย ตลอดจนการปรับปรุงพัฒนาหลักสูตร และการจัดการเรียนการสอนให้มีคุณภาพ มีความเข้มข้น และสามารถผสมผสานองค์ความรู้ ทักษะเฉพาะด้าน ความชำนาญการและความรู้เท่าทันด้านต่างๆ เข้าด้วยกัน เพื่อความสำเร็จของผู้เรียนทั้งด้านการทำงานและการดำเนินชีวิตที่สามารถตอบสนองอย่างเท่าทันต่อการเปลี่ยนแปลงในสังคมโลกและความท้าทายในศตวรรษที่ 21

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาความสามารถในการประกอบการด้านบริหารจัดการของบัณฑิตคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม
2. เพื่อค้นหาถึงแหล่งที่มาของความสามารถในการประกอบการด้านบริหารจัดการของบัณฑิตคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม
3. เพื่อศึกษาอิทธิพลของทักษะการเป็นผู้ประกอบการและความรู้การเป็นผู้ประกอบการที่มีต่อความสามารถในการประกอบการด้านบริหารจัดการของบัณฑิตคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

สมมติฐานการวิจัย

1. ทักษะการเป็นผู้ประกอบการมีอิทธิพลต่อความสามารถในการประกอบการด้านบริหารจัดการของบัณฑิตคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม
2. ความรู้การเป็นผู้ประกอบการมีอิทธิพลต่อความสามารถในการประกอบการด้านบริหารจัดการของบัณฑิตคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

การทบทวนวรรณกรรม

จากปัญหาสำคัญของผู้ประกอบการ SMEs ส่วนใหญ่ที่ประสบ คือ การขาดความรู้ ทักษะและประสบการณ์ในการดำเนินธุรกิจที่ดี และขาดความสามารถในการบริหารจัดการที่ดีของผู้ประกอบการ (ธนาคาร ไทยพาณิชย์, 2566; สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม, 2565) ผู้วิจัยจึงทบทวนวรรณกรรม สืบค้นเอกสาร บทความ และงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

ทักษะการเป็นผู้ประกอบการ (Entrepreneurship skills) หมายถึง ทักษะและความสามารถของแต่ละบุคคลให้ดำเนินธุรกิจของตนเอง ท้องถิ่นและระดับชาติ เมื่อบุคคลได้รับการส่งเสริมด้านทักษะการเป็นผู้ประกอบการมากขึ้นมีโอกาสในการฝึกฝนอย่างเสรีมีความมั่นใจและดำเนินงานต่อไปได้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2561) ทักษะการเป็นผู้ประกอบการ ได้แก่ ความสามารถในการปฏิบัติงานและความสามารถในการมีปฏิสัมพันธ์ (สุภาภรณ์ โตโสภณ และวาริรัตน์ แก้วอุไร, 2563) วิจารย์ พานิช (2555) กล่าวว่า หนึ่งในทักษะที่สำคัญที่เด็กและเยาวชนในศตวรรษที่ 21 ควรจะได้รับการพัฒนา ได้แก่ การคิดในเชิงธุรกิจและทักษะการประกอบการ (Corporate and entrepreneurial spirit) ซึ่งถือว่าเป็นทักษะพื้นฐานที่สำคัญสำหรับการประกอบอาชีพต่อไปในอนาคต ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อสังคมในระดับชาติและโลก

ทักษะการเป็นผู้ประกอบการสามารถสอนและพัฒนาได้ผ่านการศึกษา การจัดเตรียมทักษะการเป็นผู้ประกอบการที่จำเป็นสำหรับการจัดการความไม่แน่นอนให้กับนักศึกษา จะช่วยเพิ่มโอกาสความสำเร็จในการประกอบการได้ Peschl et al. (2021) พบว่า มีทักษะ 7 ประการที่จำเป็นในการสร้างทักษะการประกอบการ ได้แก่ (1) การแก้ปัญหา (Problem-solving) (2) ความอดทนสำหรับความคลุมเครือ (Tolerance for ambiguity) (3) ความสามารถที่จะเรียนรู้จากความล้มเหลว (Failing forward) (4) ความสามารถในการเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่น (Empathy) (5) ความคิดสร้างสรรค์ภายใต้ทรัพยากรจำกัด (Creativity with limited resources) (6) การตอบสนองต่อคำติชมที่สำคัญ (Responding to feedback) และ (7) แนวทางการทำงานเป็นทีม (Teamwork approach)

Cooney (2012) ศึกษาพบว่า ทักษะการเป็นผู้ประกอบการ ประกอบด้วยทักษะส่วนย่อยหรือกลุ่มย่อย ได้แก่ (1) การมีวินัยภายในตนเอง (Inner Discipline) การมีความรับผิดชอบต่อนหน้าที่ หรืองานที่ได้รับมอบหมาย ให้ประสบความสำเร็จตามที่ตั้งใจไว้โดยสามารถจัดการได้ด้วยตนเอง (2) ความสามารถในการยอมรับและจัดการความเสี่ยง (Ability to Take Risk) การดำเนินธุรกิจต้องสามารถยอมรับและจัดการกับความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นได้ (3) การมีความคิดที่สร้างสรรค์ (Innovative) คือ มีความคิดที่จะสร้างสรรค์และหาโอกาสใหม่ ๆ (4) ความสามารถในการเปลี่ยนแปลงและกำหนดทิศทาง (Change-Orientated) คือ เป็นผู้ที่มีความสามารถที่เปลี่ยนแปลงรูปแบบการดำเนินงานให้สอดคล้องกับสถานการณ์ที่เกิดขึ้น และ (5) มีความพากเพียร (Persistence) คือ การที่ไม่ย่อท้อต่ออุปสรรค หรือความลำบากที่เกิดขึ้นในแต่ละสถานการณ์เพื่อให้งานสำเร็จลุล่วง

จากการทบทวนวรรณกรรม ผู้วิจัยนำแนวคิดของ Peschl et al. (2021) มาใช้ในงานวิจัย โดยสรุปได้ว่า ทักษะการเป็นผู้ประกอบการ หมายถึง ทักษะเฉพาะที่ผู้ประกอบการจำเป็นต้องมี เพื่อสร้างและดำเนินธุรกิจใหม่ หรือโครงการนวัตกรรมในธุรกิจเดิม ประกอบด้วย 1) การแก้ปัญหา 2) ความอดทนสำหรับความคลุมเครือ 3) ความสามารถที่จะเรียนรู้จากความล้มเหลว 4) ความสามารถในการเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่น 5) ความคิดสร้างสรรค์ภายใต้ทรัพยากรจำกัด 6) การตอบสนองต่อคำติชมที่สำคัญ และ 7) แนวทางการทำงานเป็นทีม

ความรู้การเป็นผู้ประกอบการ (Entrepreneurship Knowledge) วิจารย์ พานิช (2551) ได้อธิบายความหมายของความรู้ไว้ว่า ความรู้ คือ สารสนเทศที่ถูกเปลี่ยนเป็นความรู้โดยคน ผ่านกระบวนการต่าง ๆ เช่น การเปรียบเทียบ การตรวจสอบ ผลกระทบ การเชื่อมโยงกับความรู้อื่น เป็นต้น ความรู้เกิดขึ้นโดยกระบวนการภายในคน หรือกระบวนการสัมพันธ์ระหว่างคน และจำแนกความรู้ออกเป็น 2 ประเภท คือ

1. ความรู้โดยนัยหรือความรู้ที่มองเห็นไม่ชัด (Tacit knowledge) เป็นความรู้ที่ไม่มีเป็นทางการ มีลักษณะเฉพาะของแต่ละบุคคล เกิดจากประสบการณ์ ความเชื่อหรือความคิดสร้างสรรค์ในการปฏิบัติงาน เช่น การถ่ายทอดความรู้ ความคิด ผ่านการสังเกต การสนทนา การฝึกอบรม ความรู้ประเภทนี้ไม่สามารถจัดให้เป็นระบบ หมวดยุติ เขียนเป็นกฎเกณฑ์หรือ ตำรา สามารถแบ่งปันได้ โดยการสังเกตและเลียนแบบ เป็นหัวใจสำคัญที่ทำให้งานประสบความสำเร็จ ความรู้ที่ฝังลึกอยู่ในตัวคนนี้เป็นสิ่งที่เห็นไม่ชัด เป็นความรู้ที่เกิดจากการฝึกฝน การปฏิบัติงานจนเกิดทักษะและกลายเป็นความชำนาญ

2. ความรู้ที่ชัดแจ้งหรือความรู้ที่เป็นทางการ (Explicit knowledge) คือ ความรู้ที่สามารถบันทึกเป็นลายลักษณ์อักษรในรูปแบบต่าง ๆ เช่น สิ่งพิมพ์ เอกสาร ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ เว็บไซต์ อินเทอร์เน็ต แสดงได้โดยใช้ระบบสัญลักษณ์และสื่อสารเผยแพร่ได้สะดวก

จากการสำรวจของสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (2565) พบว่า ผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมประสบปัญหาที่คล้ายคลึงกันในมุมมองของความรู้และทักษะในการเป็นผู้ประกอบการ โดยส่วนใหญ่ยังขาดความรู้และทักษะในการประกอบธุรกิจ โดยเฉพาะอย่างยิ่งความรู้และทักษะทางด้านการเงิน ด้านภาษี ด้านการตั้งราคา ด้านความเข้าใจผู้บริโภค หรือยังขาดแผนธุรกิจที่เหมาะสมกับผู้บริโภคและปัญหาทางด้านการตลาด และการปรับตัวเมื่อเกิดสถานการณ์โควิด-19 ซึ่งส่งผลกระทบต่อผลประกอบการของธุรกิจ ในที่สุด แนวโน้มการศึกษาธุรกิจในศตวรรษที่ 21 ว่าหลักสูตรที่เกี่ยวกับธุรกิจควรมีการเปลี่ยนแปลงให้สอดคล้องกับธุรกิจสังคมโลก ควรมีการบูรณาการหลักธุรกิจ ทักษะและการฝึกปฏิบัติ ซึ่งผู้สอนจะต้องเชื่อมโยงหลักสูตรธุรกิจศึกษากับมาตรฐานการศึกษา เช่น การเป็นผู้ประกอบการ การเรียนรู้เชิงรุกหรือการเรียนรู้ผ่านการลงมือปฏิบัติ การเรียนรู้โดยโครงงานและการทำงานเป็นทีม เป็นต้น (Martha, 2003) งานวิจัยของ Sirelkhatim & Gangi (2015) พบว่า ความรู้ส่งผลให้ผู้ประกอบการสามารถดำเนินธุรกิจได้ประสบความสำเร็จ ความรู้และประสบการณ์ใหม่ทำให้องค์กรสามารถเผชิญกับความไม่แน่นอนของการเปลี่ยนแปลงในอนาคตได้ และนำไปสู่การพัฒนาความสามารถใหม่ขององค์กรที่จะแสวงหาความรู้ได้เท่าทันกับการเปลี่ยนแปลง และทำให้ผลการดำเนินงานขององค์กรดีขึ้น ผู้วิจัยพัฒนาองค์ประกอบของความรู้การเป็นผู้ประกอบการ (Entrepreneurship knowledges) ได้ 3 องค์ประกอบ ดังนี้

(1) ความรู้เชิงทฤษฎีด้านเนื้อหาการเป็นผู้ประกอบการ ได้แก่ ความรู้ในการเขียนแผนธุรกิจ ความรู้ด้านการตลาด การจัดการธุรกิจขนาดย่อม การเป็นผู้ประกอบการ การเงินและการบัญชี

(2) ความรู้เชิงปฏิบัติเพื่อการประกอบการ ได้แก่ การฝึกปฏิบัติธุรกิจจำลอง (Dummy company) หรือสถานการณ์จำลอง (Simulation) การสร้างเครือข่าย การฝึกปฏิบัติการพัฒนาผลิตภัณฑ์ การค้นหาและประเมินโอกาสทางธุรกิจ การสร้างแนวคิดใหม่ในการประกอบธุรกิจ (Generating ideas) หรือแนวทางแก้ปัญหาใหม่ให้ลูกค้า การขายและการบริหารงานขาย การสร้างทีมงาน

(3) ความรู้จากการทำธุรกิจจริงในมหาวิทยาลัย ได้แก่ การเข้าร่วมในหน่วยงานบ่มเพาะการเป็นผู้ประกอบการ (Business incubator) การเข้ารับคำปรึกษาจากหน่วยงานที่สนับสนุนการเป็นผู้ประกอบการ (Mentoring) การฝึกงานในสถานประกอบการจริง การนำเสนอบริษัท ไอเดียหรือธุรกิจ Startup ให้กับนักลงทุน เพื่อให้เกิดการร่วมทุนหรือการซื้อผลงานไปผลิตในเชิงพาณิชย์ (Pitching ideas)

จากการทบทวนวรรณกรรม ผู้วิจัยนำแนวคิดของ Sirelkhatim & Gangi (2015) มาใช้ในงานวิจัย โดยสรุปได้ว่าความรู้การเป็นผู้ประกอบการ หมายถึง แนวคิด ทักษะ และความคิดที่ผู้ประกอบการใช้หรือควรใช้ ความรู้นี้สามารถได้รับและพัฒนาผ่านการสัมผัสกับกิจกรรมการเป็นผู้ประกอบการอย่างสม่ำเสมอ ประกอบด้วย 1) ความรู้เชิงทฤษฎีด้านเนื้อหาการเป็นผู้ประกอบการ 2) ความรู้เชิงปฏิบัติเพื่อการประกอบการ และ 3) ความรู้จากการทำธุรกิจจริงในมหาวิทยาลัย

ความสามารถในการประกอบการด้านบริหารจัดการ (Entrepreneurial management capabilities: EMC) Nandamuri (2015) ให้องค์ประกอบของความสามารถในการประกอบการด้านบริหารจัดการไว้ 5 ประการ ได้แก่

(1) ความเป็นอิสระในการบริหารงาน (Autonomy) หมายถึง ความสามารถและความมุ่งมั่นที่จะกำกับตนเอง มีแรงผลักดันที่จะควบคุมและมีอิทธิพลต่อผู้อื่น เพื่อค้นหาโอกาสทางธุรกิจ

(2) การยอมรับความเสี่ยง (Risk taking) หมายถึง การยอมรับความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้น และสามารถจัดการและรับมือกับความเสี่ยงนั้นได้

(3) การทำงานเชิงรุก (Proactiveness) หมายถึง ความสามารถคาดการณ์ถึงปัญหา ความต้องการ หรือการเปลี่ยนแปลงในอนาคต และสามารถเตรียมการรับมือกับปัญหา ความต้องการ หรือการเปลี่ยนแปลงในอนาคตที่คาดว่าจะเกิดขึ้นได้

(4) ความมุ่งมั่นและพลังในการดำเนินธุรกิจ (Drive and energy) หมายถึง มีพลังและแรงจูงใจอย่างมากที่จะผลักดันในการขยายธุรกิจและทำให้ธุรกิจประสบความสำเร็จ

(5) ความมั่นใจในตนเอง (Self confidence) หมายถึง มีความเชื่อมั่นในตนเองในการปฏิบัติงานและการตัดสินใจที่สำคัญ มีความสามารถที่เป็นจริงและยั่งยืนเพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้

Dess et al. (2005) และ Lumpkin & Dess (1996) นำเสนอปัจจัยที่ใช้ในการพัฒนาความสามารถในการดำเนินงานของธุรกิจของผู้ประกอบการ ได้แก่ (1) ความเป็นอิสระในการบริหารงาน (2) การสร้างนวัตกรรม (3) การทำงานเชิงรุก (4) ความสามารถในการแข่งขัน และ (5) การเผชิญกับความเสี่ยง

จากการทบทวนวรรณกรรม ผู้วิจัยนำแนวคิดของ Nandamuri (2015) มาใช้ในงานวิจัย โดยสรุปได้ว่า ความสามารถในการประกอบการด้านบริหารจัดการ หมายถึง ความสามารถในการบริหารจัดการของผู้ประกอบการ สะท้อนถึงความเชี่ยวชาญของผู้ประกอบการในปฏิบัติงานและการตัดสินใจอย่างมีประสิทธิภาพ ประกอบด้วย 1) ความเป็นอิสระในการบริหารงาน 2) การยอมรับความเสี่ยง 3) การทำงานเชิงรุก 4) ความมุ่งมั่นและพลังในการดำเนินธุรกิจ และ 5) ความมั่นใจในตนเอง

แหล่งที่มาของความสามารถในการประกอบการด้านบริหารจัดการ การพัฒนาคนให้มีศักยภาพในการเป็นผู้ประกอบการที่ประสบความสำเร็จสามารถทำได้ทั้งภายในมหาวิทยาลัยและภายนอกมหาวิทยาลัย ซึ่งแหล่งที่มาของความสามารถในการประกอบการของผู้ประกอบการมาจากหลายแหล่ง ดังนี้

(1) คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม เป็นหน่วยงานที่ส่งเสริมและสนับสนุนการเรียนการสอนในการเป็นผู้ประกอบการ มีการจัดการเรียนการสอนที่ส่งเสริมความสามารถในการประกอบการให้แก่บัณฑิตผ่านรายวิชาในหลักสูตรของคณะ เช่น การเป็นผู้ประกอบการ หลักการตลาด การเงินธุรกิจ องค์กร และการจัดการ เป็นต้น

(2) ภายนอกคณะวิทยาการจัดการ บัณฑิตสามารถหาความรู้ ทักษะและความสามารถในการประกอบการได้จากภายนอกคณะหรือจากหน่วยงานอื่น ๆ ที่สำคัญ อาทิเช่น ศูนย์บ่มเพาะวิสาหกิจ (University business incubator: UBI) ในมหาวิทยาลัย, อุทยานวิทยาศาสตร์, การเข้ารับการฝึกอบรม สัมมนา ชมนิทรรศการจากหน่วยงานภาครัฐและเอกชน เพื่อเพิ่มพูนความสามารถในการบริหารจัดการสถานประกอบการ

(3) ความสามารถในการบริหารจัดการของผู้ประกอบการสามารถเกิดจากครอบครัว เพื่อน และสภาพแวดล้อมในการดำเนินชีวิตประจำวัน

(4) สื่อ Internet หรือ Social medias อาทิเช่น YouTube, Facebook หรือหนังสือ วารสาร นิตยสาร และสื่อสิ่งพิมพ์ สามารถช่วยเพิ่มพูนความรู้ ทักษะและความสามารถในการบริหารจัดการของผู้ประกอบการได้

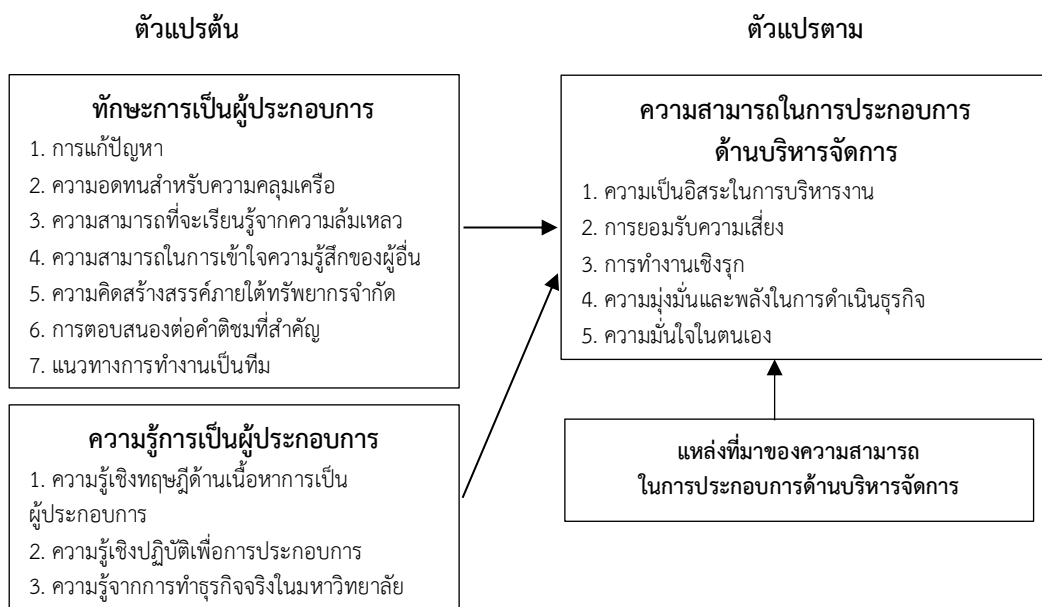
(5) การเรียนรู้จากประสบการณ์การทำงานที่ผ่านมา สามารถทำให้ผู้ประกอบการมีความสามารถในการบริหารจัดการได้

(6) ความสามารถในการบริหารจัดการของผู้ประกอบการเกิดจากแรงผลักดันภายในตัวเองของผู้ประกอบการ

งานวิจัยที่ผ่านมาพบว่าความสามารถในการประกอบการส่งผลต่อความสำเร็จของผู้ประกอบการ (Oyeku et al., 2020; Oyeku et al., 2014; Yang, 2014; Lopa & Bose, 2014; ธนัญญ์ เนียมหอม และสมจิตร ล้วน จำเริญ, 2565; วันวิสาข์ โชคพรหมอนันต์ และวิโรจน์ เจษฎาลักษณ์, 2558) ในขณะที่ Peschl et al. (2021) และ Ghafar (2020) พบว่าทักษะการเป็นผู้ประกอบการ ส่งผลต่อความสามารถในการเป็นผู้ประกอบการ โดยมีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกันในระดับสูง ทักษะเหล่านี้สามารถสอนและพัฒนาได้ผ่านแนวทางการสอนที่เป็นนวัตกรรมใหม่ การจัดเตรียมทักษะการเป็นผู้ประกอบการที่จำเป็นสำหรับการจัดการความไม่แน่นอนให้กับนักศึกษา จะช่วยเพิ่มโอกาสความสำเร็จในการประกอบการได้ Sirelkhatim & Gangi (2015) พบว่า ความรู้ส่งผลให้ผู้ประกอบการสามารถดำเนินธุรกิจได้ประสบความสำเร็จ ความรู้และประสบการณ์ใหม่ทำให้องค์กรสามารถเผชิญกับความไม่แน่นอนของการเปลี่ยนแปลงในอนาคตได้ และนำไปสู่การพัฒนาความสามารถใหม่ขององค์กรที่จะแสวงหาความรู้ได้เท่าทันกับการเปลี่ยนแปลง และทำให้ผลการดำเนินงานขององค์กรดีขึ้น ดังนั้นผู้วิจัยจึงนำผลการทบทวนวรรณกรรมมาพัฒนาเป็นกรอบแนวคิดการวิจัยต่อไป

กรอบแนวคิดการวิจัย

ผู้วิจัยได้นำแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความสามารถในการประกอบการด้านบริหารจัดการ ทักษะการเป็นผู้ประกอบการ และความรู้การเป็นผู้ประกอบการ มาพัฒนาเป็นกรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย โดยมีรายละเอียดดังนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

ระเบียบวิธีวิจัย

งานวิจัยนี้เป็นงานวิจัยเชิงปริมาณ ข้อมูลที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบภาคตัดขวาง (Cross-section) ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีทั้งภาคปกติและโครงการจัดการศึกษาสำหรับปวงชนเพื่อปริญญา (ภาค กศ.ป.ป.) จากคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม ที่เป็นผู้ประกอบการและดำเนินกิจการมาเป็นระยะเวลาตั้งแต่ 3 ปีขึ้นไป ซึ่งถือว่ากิจการประสบความสำเร็จและสามารถอยู่รอดได้ (Ko & An, 2019) การวิจัยครั้งนี้ไม่ทราบจำนวนประชากรที่แน่นอน ดังนั้นจึงใช้สูตรของ Cochran (1977) ในการกำหนดขนาดตัวอย่าง โดยกำหนดระดับค่าความเชื่อมั่นร้อยละ 95 และระดับค่าความคลาดเคลื่อนร้อยละ 5 สามารถคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างได้ 385 คน ผู้วิจัยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบสะดวก (Convenience sampling) และแบบสโนว์บอล (Snowball sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามแบบปลายปิด โดยมีข้อคำถาม 2 ข้อที่เป็นการคัดกรอง คือ 1) การเป็นผู้ประกอบการ/เจ้าของกิจการ และสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีจากคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม และ 2) ระยะเวลาดำเนินกิจการที่ทำอยู่ในปัจจุบัน ต้องไม่ต่ำกว่า 3 ปี ข้อคำถามที่เกี่ยวกับทักษะการเป็นผู้ประกอบการ ความรู้การเป็นผู้ประกอบการ และความสามารถในการประกอบการด้านบริหารจัดการ มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating scale) ของ Likert et al. (1957) ส่วนข้อคำถามที่เกี่ยวกับแหล่งที่มาของความสามารถในการประกอบการด้านบริหารจัดการ มีลักษณะให้เรียงลำดับตามความเป็นจริงว่าได้รับความสามารถในการประกอบการด้านบริหารจัดการ แต่ละด้านจากแหล่งใด โดยเรียงลำดับเพียง 3 อันดับแรก และกำหนดให้ 1 หมายถึง มากที่สุด ผู้วิจัยตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือการวิจัย โดยตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) คำนวณหาดัชนีความสอดคล้อง (IOC) พบว่า ข้อคำถามมีค่า IOC มากกว่า 0.67 ทุกข้อ นั่นคือ แบบสอบถามมีค่าความตรงตามเนื้อหาผ่านเกณฑ์และนำมาใช้ได้ และตรวจสอบความเชื่อมั่นหรือความเที่ยงตรง (Reliability) โดยนำแบบสอบถามที่ปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญไปทดลองใช้กับกลุ่มที่มีลักษณะคล้ายกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน หาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient) ของแบบสอบถามทั้งฉบับมีค่าเท่ากับ 0.967 ซึ่งมีค่ามากกว่า 0.70 ที่เป็นค่าระดับความเชื่อมั่นที่ยอมรับได้ แสดงว่าแบบสอบถามมีความน่าเชื่อถือและสามารถนำไปใช้ได้ (Hair et al., 2006)

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลในช่วงเดือนกุมภาพันธ์ ถึงเดือนเมษายน พ.ศ. 2566 โดยอัตราการตอบกลับเท่ากับร้อยละ 100 และนำข้อมูลเชิงปริมาณมาวิเคราะห์ด้วยสถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานในการอธิบายลักษณะของตัวแปรแต่ละตัว ใช้การวิเคราะห์การถดถอยแบบพหุคูณ (Multiple regression analysis) ในการทดสอบสมมติฐานการวิจัย และใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ความถี่ และร้อยละ ในการเรียงอันดับเพียง 3 ลำดับแรกของแหล่งที่มาของความสามารถในการประกอบการด้านบริหารจัดการ

ผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์ความสามารถในการประกอบการด้านบริหารจัดการของบัณฑิตคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม ตามวัตถุประสงค์ที่ 1 แสดงในตารางที่ 1 ดังนี้

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของความสามารถในการประกอบการด้านบริหารจัดการของบัณฑิตคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

ความสามารถในการประกอบการด้านบริหารจัดการ	\bar{X}	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1. ความเป็นอิสระในการบริหารงาน	4.48	0.51	มากที่สุด
2. การยอมรับความเสี่ยง	4.38	0.49	มากที่สุด
3. การทำงานเชิงรุก	4.25	0.59	มากที่สุด
4. ความมุ่งมั่นและพลังในการดำเนินธุรกิจ	4.48	0.49	มากที่สุด
5. ความมั่นใจในตนเอง	4.53	0.55	มากที่สุด
รวม	4.43	0.40	มากที่สุด

จากตารางที่ 1 ผู้ตอบแบบสอบถามมีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความสามารถในการประกอบการด้านบริหารจัดการของบัณฑิตคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.43$, S.D. = 0.40) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ด้านความมั่นใจในตนเอง ($\bar{X} = 4.53$, S.D. = 0.55) รองลงมา ได้แก่ ด้านความมุ่งมั่นและพลังในการดำเนินธุรกิจ ($\bar{X} = 4.48$, S.D. = 0.49) ด้านความเป็นอิสระในการบริหารงาน ($\bar{X} = 4.48$, S.D. = 0.51) ด้านการยอมรับความเสี่ยง ($\bar{X} = 4.38$, S.D. = 0.49) และด้านการทำงานเชิงรุก ($\bar{X} = 4.25$, S.D. = 0.59) ตามลำดับ

2. ผลการวิเคราะห์แหล่งที่มาของความสามารถในการประกอบการด้านบริหารจัดการของบัณฑิต คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม ตามวัตถุประสงค์ที่ 2 แสดงในตารางที่ 2 ดังนี้

ตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์แหล่งที่มาของความสามารถในการประกอบการด้านบริหารจัดการของบัณฑิตคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม 3 อันดับแรก (n = 385)

แหล่งที่มาของความสามารถในการประกอบการด้านบริหารจัดการ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. ด้านความเป็นอิสระในการบริหารงาน		
ลำดับที่ 1 แรงผลักดันภายในตัวเอง	114	29.61
ลำดับที่ 2 เรียนรู้จากประสบการณ์การทำงานที่ผ่านมา	128	33.25
ลำดับที่ 3 ครอบครัว/เพื่อน/สภาพแวดล้อมในการดำเนินชีวิตประจำวัน	107	27.79
2. ด้านการยอมรับความเสี่ยง		
ลำดับที่ 1 เรียนรู้จากประสบการณ์การทำงานที่ผ่านมา	127	32.99

ตารางที่ 2 ต่อ

ลำดับที่ 2	ครอบครัว/เพื่อน/สภาพแวดล้อมในการดำเนินชีวิตประจำวัน	107	27.79
ลำดับที่ 3	แรงผลักดันภายในตัวเอง	88	22.86
3. ด้านการทำงานเชิงรุก			
ลำดับที่ 1	แรงผลักดันภายในตัวเอง	90	23.38
ลำดับที่ 2	เรียนรู้จากประสบการณ์การทำงานที่ผ่านมา	113	29.35
ลำดับที่ 3	ครอบครัว/เพื่อน/สภาพแวดล้อมในการดำเนินชีวิตประจำวัน	103	26.75
4. ด้านความมุ่งมั่นและพลังในการดำเนินธุรกิจ			
ลำดับที่ 1	แรงผลักดันภายในตัวเอง	163	42.34
ลำดับที่ 2	เรียนรู้จากประสบการณ์การทำงานที่ผ่านมา	136	35.32
ลำดับที่ 3	สื่อ Internet/Social medias	90	23.38
5. ด้านความมั่นใจในตนเอง			
ลำดับที่ 1	แรงผลักดันภายในตัวเอง	191	49.61
ลำดับที่ 2	เรียนรู้จากประสบการณ์การทำงานที่ผ่านมา	153	39.74
ลำดับที่ 3	ครอบครัว/เพื่อน/สภาพแวดล้อมในการดำเนินชีวิตประจำวัน	113	29.35

จากตารางที่ 2 พบว่า แหล่งที่มาของความสามารถในการประกอบการด้านบริหารจัดการของบัณฑิตคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม 3 อันดับแรกในแต่ละด้าน มีดังนี้

1) ด้านความเป็นอิสระในการบริหารงาน พบว่า มีผู้ตอบแบบสอบถามเลือกอันดับที่ 1 มากที่สุด คือ แรงผลักดันภายในตัวเอง จำนวน 114 คน คิดเป็นร้อยละ 29.61 เลือกอันดับที่ 2 มากที่สุด คือ เรียนรู้จากประสบการณ์การทำงานที่ผ่านมา จำนวน 128 คน คิดเป็นร้อยละ 33.25 และเลือกอันดับที่ 3 มากที่สุด คือ ครอบครัว/เพื่อน/สภาพแวดล้อมในการดำเนินชีวิตประจำวัน จำนวน 107 คน คิดเป็นร้อยละ 27.79 ตามลำดับ

2) ด้านการยอมรับความเสี่ยง พบว่า มีผู้ตอบแบบสอบถามเลือกอันดับที่ 1 มากที่สุด คือ เรียนรู้จากประสบการณ์การทำงานที่ผ่านมา จำนวน 127 คน คิดเป็นร้อยละ 32.99 เลือกอันดับที่ 2 มากที่สุด คือ ครอบครัว/เพื่อน/สภาพแวดล้อมในการดำเนินชีวิตประจำวัน จำนวน 107 คน คิดเป็นร้อยละ 27.79 และเลือกอันดับที่ 3 มากที่สุด คือ แรงผลักดันภายในตัวเอง จำนวน 88 คน คิดเป็นร้อยละ 22.86 ตามลำดับ

3) ด้านการทำงานเชิงรุก พบว่า มีผู้ตอบแบบสอบถามเลือกอันดับที่ 1 มากที่สุด คือ แรงผลักดันภายในตัวเอง จำนวน 90 คน คิดเป็นร้อยละ 23.38 เลือกอันดับที่ 2 มากที่สุด คือ เรียนรู้จากประสบการณ์การทำงานที่ผ่านมา จำนวน 113 คน คิดเป็นร้อยละ 29.35 และเลือกอันดับที่ 3 มากที่สุด คือ ครอบครัว/เพื่อน/สภาพแวดล้อมในการดำเนินชีวิตประจำวัน จำนวน 103 คน คิดเป็นร้อยละ 26.75 ตามลำดับ

4) ด้านความมุ่งมั่นและพลังในการดำเนินธุรกิจ พบว่า มีผู้ตอบแบบสอบถามเลือกอันดับที่ 1 มากที่สุด คือ แรงผลักดันภายในตัวเอง จำนวน 163 คน คิดเป็นร้อยละ 42.34 เลือกอันดับที่ 2 มากที่สุด คือ เรียนรู้จากประสบการณ์การทำงานที่ผ่านมา จำนวน 136 คน คิดเป็นร้อยละ 35.32 และเลือกอันดับที่ 3 มากที่สุด คือ สื่อ Internet/Social medias จำนวน 90 คน คิดเป็นร้อยละ 23.38 ตามลำดับ

5) ด้านความมั่นใจในตนเอง พบว่า มีผู้ตอบแบบสอบถามเลือกอันดับที่ 1 มากที่สุด คือ แรงผลักดันภายในตัวเอง จำนวน 191 คน คิดเป็นร้อยละ 49.61 เลือกอันดับที่ 2 มากที่สุด คือ เรียนรู้จากประสบการณ์การทำงานที่ผ่านมา จำนวน 153 คน คิดเป็นร้อยละ 39.74 และเลือกอันดับที่ 3 มากที่สุด คือ ครอบครัว/เพื่อน/สภาพแวดล้อมในการดำเนินชีวิตประจำวัน จำนวน 113 คน คิดเป็นร้อยละ 29.35 ตามลำดับ

3. ผลการวิเคราะห์อิทธิพลของทักษะการเป็นผู้ประกอบการและความรู้การเป็นผู้ประกอบการที่มีต่อความสามารถในการประกอบการด้านบริหารจัดการของบัณฑิตคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม ตามวัตถุประสงค์ที่ 3 โดยใช้สถิติ Pearson correlation และการวิเคราะห์การถดถอยแบบพหุคูณ แสดงรายละเอียดในตารางที่ 3-4 ดังนี้

ตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของทักษะการเป็นผู้ประกอบการ ความรู้การเป็นผู้ประกอบการ และความสามารถในการประกอบการด้านบริหารจัดการของบัณฑิต

	SKILL	KNOWL	CAP	VIF
SKILL	1	0.653***	0.775***	1.742
KNOWL	-	1	0.599***	1.742

*** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยที่ SKILL คือ ทักษะการเป็นผู้ประกอบการ KNOWL คือ ความรู้การเป็นผู้ประกอบการ CAP คือ ความสามารถในการประกอบการด้านบริหารจัดการ

จากตารางที่ 3 เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างทักษะการเป็นผู้ประกอบการ ความรู้การเป็นผู้ประกอบการ และความสามารถในการประกอบการด้านบริหารจัดการของบัณฑิตคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงครามโดยภาพรวม พบค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ระหว่าง 0.599 – 0.775 แสดงว่าตัวแปรแต่ละตัวมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยทักษะการเป็นผู้ประกอบการ และความรู้การเป็นผู้ประกอบการ มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการประกอบการด้านบริหารจัดการอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

เมื่อทำการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ โดยใช้ Multicollinearity test พบว่า VIF ของตัวแปรอิสระทั้ง 2 ตัวมีค่าเท่ากัน คือ 1.742 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 10 แสดงว่าตัวแปรอิสระแต่ละตัวมีความสัมพันธ์กันน้อย ทำให้ไม่เกิดปัญหา Multicollinearity ระหว่างความสัมพันธ์ภายในตัวแปรอิสระ

ตารางที่ 4 ผลการวิเคราะห์การถดถอยแบบพหุคูณของทักษะการเป็นผู้ประกอบการและความรู้การเป็นผู้ประกอบการที่มีอิทธิพลต่อความสามารถในการประกอบการด้านบริหารจัดการของบัณฑิต

ตัวแปร	b	Std. Error	Beta	t	p-value
ค่าคงที่ (Constant)	1.023	0.139		7.362	0.000***
ทักษะการเป็นผู้ประกอบการ (SKILL)	0.650	0.041	0.668	15.953	0.000***
ความรู้การเป็นผู้ประกอบการ (KNOWL)	0.135	0.035	0.163	3.883	0.000***
R					0.784
R ²					0.615
Adjust R ²					0.613
MSE					0.063

***นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตารางที่ 4 แสดงผลการวิเคราะห์การถดถอยแบบพหุคูณของทักษะการเป็นผู้ประกอบการและความรู้การเป็นผู้ประกอบการที่มีอิทธิพลต่อความสามารถในการประกอบการด้านบริหารจัดการ พบว่า ทักษะการเป็นผู้ประกอบการ และความรู้การเป็นผู้ประกอบการที่มีอิทธิพลต่อความสามารถในการประกอบการด้านบริหารจัดการ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยทักษะการเป็นผู้ประกอบการที่มีอิทธิพลต่อความสามารถในการประกอบการด้านบริหารจัดการมากที่สุด รองลงมาคือ ความรู้การเป็นผู้ประกอบการ ซึ่งสมการพยากรณ์สามารถพยากรณ์ความสามารถในการประกอบการด้านบริหารจัดการได้ถูกต้องร้อยละ 61.50 จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า ยอมรับสมมติฐานการวิจัยทั้ง 2 ข้อ คือ ทักษะการเป็นผู้ประกอบการ และความรู้การเป็นผู้ประกอบการมีอิทธิพลต่อความสามารถในการประกอบการด้านบริหารจัดการของบัณฑิตคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงครามอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

อภิปรายผลการวิจัย

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 1 พบว่า ความสามารถในการประกอบการด้านบริหารจัดการของบัณฑิตคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม มีค่าเฉลี่ยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ด้านความมั่นใจในตนเอง รองลงมา ได้แก่ ด้านความมุ่งมั่นและพลังในการดำเนินธุรกิจ ด้านความเป็นอิสระในการบริหารงาน ด้านการยอมรับความเสี่ยง และการทำงานเชิงรุก ตามลำดับ สอดคล้องกับงานวิจัยของณภัทรทิพย์ศรี และคณะ (2560) ที่ศึกษาเรื่องความสามารถการเป็นผู้ประกอบการกับความสำเร็จของการประกอบธุรกิจวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม พบว่า ความสามารถการเป็นผู้ประกอบการของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมมีความสามารถอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านมีระดับมากที่สุดเช่นเดียวกัน และยังสอดคล้องกับแนวคิดของ Lumpkin & Dess (1996) ที่กล่าวว่าผู้ประกอบการจะต้องมีความเป็นอิสระในการดำเนินธุรกิจ เนื่องจากผู้บริหารต้องกล้าคิด กล้าทำ กล้าตัดสินใจ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ จำเป็นต้องปรับปรุงและพัฒนาสินค้าหรือบริการอยู่ตลอดเวลา มุ่งเน้นการทำงานเป็นทีม ยอมรับความคิดสร้างสรรค์ของทีมงานอย่างต่อเนื่อง ขณะเดียวกันผู้ประกอบการต้องมีการยอมรับความเสี่ยงที่อาจจะเกิดภายใต้สภาพแวดล้อมที่ไม่แน่นอน ผลที่ได้จากการประกอบธุรกิจอาจไม่เป็นไปตามที่คาดหวังไว้ จึงต้องยอมรับต่อความเสี่ยงที่อาจจะเกิดขึ้นได้ในอนาคต นอกจากนั้นผู้ประกอบการยังต้องมีความสามารถเชิงรุก ต้องสามารถดำเนินธุรกิจด้วยแนวทางที่เหนือกว่าคู่แข่งชั้น มุ่งแสวงหาโอกาสทางธุรกิจอย่างต่อเนื่องและสร้างความแตกต่างเพื่อการสร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่ธุรกิจ

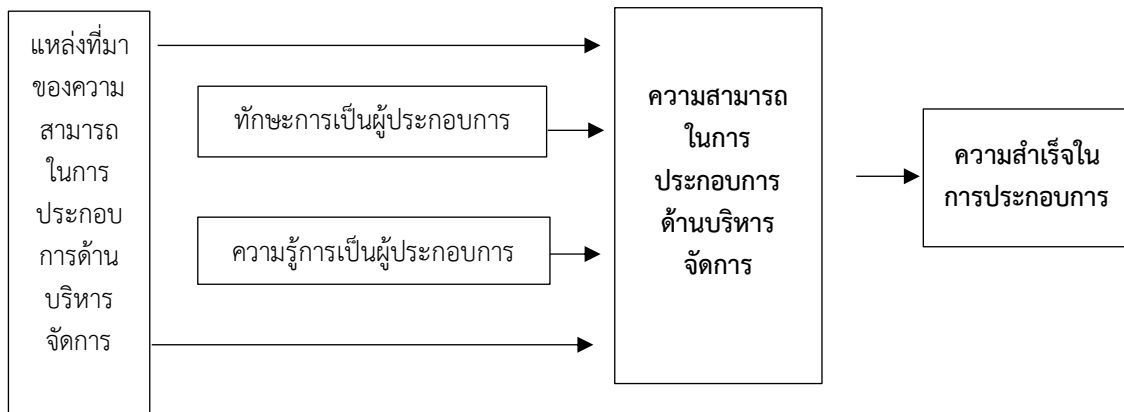
ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 2 เมื่อวิเคราะห์แหล่งที่มาของความสามารถในการประกอบการด้านบริหารจัดการของบัณฑิตคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม พบว่า บัณฑิตคณะวิทยาการจัดการ มีความคิดเห็นว่าส่วนใหญ่ความสามารถในการประกอบการด้านบริหารจัดการที่บัณฑิตมีอยู่นั้นมาจากแรงผลักดันภายในตัวเอง เรียนรู้จากประสบการณ์การทำงานที่ผ่านมา และจากครอบครัว/เพื่อน/สภาพแวดล้อมในการดำเนินชีวิตประจำวัน โดยแหล่งที่มาของความสามารถในการประกอบการด้านบริหารที่มาจากคณะวิทยาการจัดการ และภายนอกคณะวิทยาการจัดการ เช่น หน่วยบ่มเพาะวิสาหกิจ/อุทยานวิทยาศาสตร์ ไม่ได้อยู่ในอันดับที่ 1 ถึง 3 แสดงว่าในมุมมองของบัณฑิตผู้ประกอบการ มีความคิดเห็นว่าคณะวิทยาการจัดการ และหน่วยงานที่เป็นฝ่ายสนับสนุนเพื่อสร้างทักษะการเป็นผู้ประกอบการภายในของมหาวิทยาลัยยังมีบทบาทค่อนข้างน้อยในการช่วยสร้างทักษะการเป็นผู้ประกอบการและความรู้การเป็นผู้ประกอบการที่ทำให้เกิดความสามารถในการประกอบการด้านบริหารจัดการ สอดคล้องกับแนวคิดของวิจารณ์ พานิช (2551) ที่ว่าความรู้สามารถเกิดขึ้นได้จากประสบการณ์ ความเชื่อหรือความคิดสร้างสรรค์ในการปฏิบัติงาน เป็นความรู้ที่เกิดจากการฝึกฝน การปฏิบัติงานจนเกิดทักษะ และกลายเป็นความชำนาญ และความรู้ที่สามารถบันทึกเป็นลายลักษณ์อักษรในรูปแบบต่าง ๆ เช่น สิ่งพิมพ์

เอกสาร ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ เว็บไซต์ อินเทอร์เน็ต เป็นต้น ความรู้ส่งผลให้ผู้ประกอบการมีความสามารถในการประกอบการด้านบริหารจัดการ สามารถดำเนินธุรกิจได้ประสบความสำเร็จ

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 3 พบว่า ทักษะการเป็นผู้ประกอบการและความรู้การเป็นผู้ประกอบการมีอิทธิพลต่อความสามารถในการประกอบการด้านบริหารจัดการ แสดงว่าทักษะการเป็นผู้ประกอบการ ไม่ว่าจะเป็นผู้ประกอบการแก้ปัญหาที่มีความสลับซับซ้อนเพิ่มขึ้นในอนาคต ความสามารถในการรับมือกับความไม่แน่นอน ความสามารถที่จะเรียนรู้จากความสำเร็จและความล้มเหลวความสามารถในการเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่น การตอบสนองต่อคำติชมที่สำคัญ การทำงานเป็นทีม และความคิดสร้างสรรค์ภายใต้ทรัพยากรที่จำกัด โดยเฉพาะการสร้าง ความแตกต่างหรือการสร้างแนวคิดทางธุรกิจ ใหม่ ๆ โดยพัฒนาจากทรัพยากรที่มีอยู่ มีอิทธิพลต่อความสามารถในการประกอบการด้านบริหารจัดการ ซึ่งมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อความสำเร็จของการเป็นผู้ประกอบการ และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของประสาน นันทะเสน และสุรีย์ เข้มทอง (2561) ที่ศึกษาเรื่องการพัฒนา รูปแบบความสามารถในการประกอบการสำหรับวิสาหกิจขนาดกลางในประเทศไทย โดยศึกษาอิทธิพลของปัจจัยที่เกี่ยวกับทักษะทางด้านการจัดการ ด้านการเป็นผู้ประกอบการ และด้านเทคนิคต่อความสามารถในการประกอบการของวิสาหกิจขนาดกลางที่จดทะเบียนและไม่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย พบว่า ปัจจัยที่เกี่ยวกับทักษะด้านการจัดการ ด้านการเป็นผู้ประกอบการ และด้านเทคนิคมีอิทธิพลทางตรงเชิงบวกต่อความสามารถในการประกอบการของวิสาหกิจขนาดกลางทั้งที่จดทะเบียนและไม่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และสอดคล้องกับงานวิจัยของ Peschl et al. (2021) และ Ghafar (2020) พบว่าทักษะการเป็นผู้ประกอบการส่งผลต่อความสามารถในการเป็นผู้ประกอบการ โดยมีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกันในระดับสูง นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ Sirelkhatim & Gangi (2015) พบว่า ความรู้ส่งผลให้ผู้ประกอบการสามารถดำเนินธุรกิจได้ประสบความสำเร็จ ความรู้และประสบการณ์ใหม่ทำให้องค์กรสามารถเผชิญกับความไม่แน่นอนของการเปลี่ยนแปลงในอนาคตได้ และนำไปสู่การพัฒนาความสามารถใหม่ขององค์กรที่จะแสวงหาความรู้ได้เท่าทันกับการเปลี่ยนแปลง และทำให้ผลการดำเนินงานขององค์กรดีขึ้น

องค์ความรู้ใหม่จากการวิจัย

จากการวิจัยทำให้เกิดองค์ความรู้ใหม่เกี่ยวกับความสามารถในการประกอบการด้านบริหารจัดการของบัณฑิต ควรให้ความสำคัญกับทักษะการเป็นผู้ประกอบการและความรู้การเป็นผู้ประกอบการ ซึ่งมีอิทธิพลต่อความสามารถในการประกอบการด้านบริหารจัดการ และค้นพบว่าบัณฑิตมีความคิดเห็นว่าส่วนใหญ่ความสามารถในการประกอบการด้านบริหารจัดการที่บัณฑิตมีอยู่นั้นมาจากแรงผลักดันภายในตัวเอง เรียนรู้จากประสบการณ์การทำงานที่ผ่านมา และจากครอบครัว/เพื่อน/สภาพแวดล้อมในการดำเนินชีวิตประจำวัน โดยมุมมองของบัณฑิต ผู้ประกอบการ มีความคิดเห็นว่าคณะวิทยาการจัดการ และหน่วยงานที่เป็นฝ่ายสนับสนุนเพื่อสร้างทักษะการเป็นผู้ประกอบการภายในของมหาวิทยาลัยยังมีบทบาทค่อนข้างน้อยในการช่วยสร้างทักษะการเป็นผู้ประกอบการและความรู้การเป็นผู้ประกอบการที่ทำให้เกิดความสามารถในการประกอบการด้านบริหารจัดการ ดังนั้นหากสถาบันการศึกษาและหน่วยงานที่เป็นฝ่ายสนับสนุนเพื่อสร้างทักษะการเป็นผู้ประกอบการ สามารถสร้างทักษะการประกอบการ และความรู้การเป็นผู้ประกอบการได้มากขึ้น จะส่งผลให้บัณฑิตผู้ประกอบการมีความสามารถในการประกอบการด้านบริหารการจัดการเพิ่มขึ้น ซึ่งการสร้างความสามารถในการประกอบการได้สูงก็จะส่งผลให้ประสบความสำเร็จในการประกอบการเพิ่มขึ้น ดังภาพที่ 2

ภาพที่ 2 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสามารถในการประกอบการด้านบริหารจัดการที่นำไปสู่ความสำเร็จในการประกอบการ

สรุป

ความสามารถในการประกอบการด้านบริหารการจัดการส่งผลต่อความสำเร็จของผู้ประกอบการ ในขณะที่ทักษะการเป็นผู้ประกอบการ และความรู้การเป็นผู้ประกอบการส่งผลต่อความสามารถในการเป็นผู้ประกอบการด้านบริหารการจัดการ โดยมีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกัน แม้ว่าทักษะจะแตกต่างจากความรู้ แต่ทั้งสองอย่างมีความสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิด การประยุกต์ใช้ทักษะมักขึ้นอยู่กับบริบทและได้รับอิทธิพลจากความรู้ส่วนรวมและรายบุคคลที่เกี่ยวข้องกับสถานการณ์ การฝึกทักษะจะมีเนื้อหาความรู้อยู่เสมอ ดังนั้นผู้ประกอบการสามารถสร้างความสามารถในการประกอบการด้านบริหารจัดการได้ผ่านทักษะและความรู้ที่ได้จากทั้งภายในและภายนอกตัวเอง ซึ่งจะส่งผลให้ผู้ประกอบการสามารถดำเนินธุรกิจได้ประสบความสำเร็จ สามารถเผชิญกับความไม่แน่นอนของการเปลี่ยนแปลงในอนาคตได้

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

1) คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงครามจำเป็นต้องเร่งปรับตัวให้มีบทบาทในการสร้างทักษะที่จำเป็นต่อการเป็นผู้ประกอบการในโลกปัจจุบันและอนาคตให้กับบัณฑิตเพิ่มมากขึ้นอย่างเร่งด่วน โดยการปรับเปลี่ยนเนื้อหา หลักสูตร และวิธีการเรียนการสอน ไม่ใช่เพียงแค่วิชา แต่เป็นเรื่องกระบวนการถ่ายทอด โดยหลักสูตรการประกอบการควรเชื่อมโยงกับกระบวนการเป็นผู้ประกอบการ สอนให้คิด วิเคราะห์ และนำไปใช้งานได้จริง มีความสามารถในการประยุกต์ใช้ ซึ่งต้องทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลก สามารถคาดการณ์และวิเคราะห์แนวโน้มทางธุรกิจที่เปลี่ยนแปลงไปได้ ซึ่งแสดงถึงความสามารถของผู้สอนในการออกแบบการเรียนรู้และบ่มเพาะความคิดของนักศึกษา อีกทั้งควรจัดให้มีการเรียนรู้โดยใช้โครงงานเป็นฐาน (Project-based learning) โดยนำแต่ละรายวิชามารวมกันเป็นโครงงาน และแต่ละโครงงานต้องถูกออกแบบมาให้สามารถบ่มเพาะหรือสร้างทักษะการเป็นผู้ประกอบการให้แก่นักศึกษาได้ ทำให้สามารถมองภาพรวมของการประกอบการได้ และเข้าใจถึงการเชื่อมโยงและการส่งผลซึ่งกันและกันของแต่ละปัจจัย เข้าใจบริบทพื้นฐานของการแข่งขันกันในโลกปัจจุบันและแนวโน้มในอนาคต หากคณะวิทยาการจัดการสามารถสร้างทักษะการประกอบการ และความรู้การเป็นผู้ประกอบการได้มากขึ้น จะส่งผลให้บัณฑิตผู้ประกอบการมี

ความสามารถในการประกอบการด้านบริหารจัดการเพิ่มขึ้น ซึ่งการสร้างความสามารถในการประกอบการได้สูงก็จะส่งผลให้ประสบความสำเร็จในการประกอบการเพิ่มขึ้น

2) หน่วยงานที่เป็นฝ่ายสนับสนุนเพื่อสร้างทักษะการเป็นผู้ประกอบการภายในของมหาวิทยาลัย โดยเฉพาะหน่วยบ่มเพาะวิสาหกิจและอุทยานวิทยาศาสตร์ ควรปรับบทบาทในการสร้างทักษะที่จำเป็นต่อการเป็นผู้ประกอบการในโลกปัจจุบันและอนาคตให้กับบัณฑิตเพิ่มมากขึ้นอย่างเร่งด่วน โดยการเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอนร่วมกับคณะวิทยาการจัดการ รวมทั้งเปิดตัวประชาสัมพันธ์หน่วยงานให้เป็นที่รู้จักและช่วยบ่มเพาะบัณฑิตตั้งแต่ปีแรกของการศึกษา

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1) การศึกษาครั้งนี้ศึกษาภายใต้บริบทที่เกี่ยวข้องกับบทบาทของคณะวิทยาการจัดการ ดังนั้นในการทำวิจัยครั้งต่อไป ควรศึกษาตัวแปรอิสระเพิ่มขึ้นนอกเหนือจากทักษะการเป็นผู้ประกอบการ และความรู้การเป็นผู้ประกอบการ ซึ่งจะทำได้สมการพยากรณ์ที่สามารถพยากรณ์ความสามารถในการประกอบการด้านบริหารจัดการได้ถูกต้องและแม่นยำเพิ่มมากขึ้น

2) ควรศึกษาประชากรที่เป็นบัณฑิตผู้ประกอบการภาพรวมทั้งประเทศ เพื่อให้เห็นภาพใหญ่ที่ชัดเจนและเปรียบเทียบความสามารถในการประกอบการด้านบริหารจัดการกับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นบัณฑิตผู้ประกอบการที่สำเร็จการศึกษาจากสถาบันอุดมศึกษาทั้ง 5 กลุ่ม ได้แก่ 1) กลุ่มพัฒนาการวิจัยระดับแนวหน้าของโลก 2) กลุ่มพัฒนาเทคโนโลยีและส่งเสริมการสร้างนวัตกรรม 3) กลุ่มพัฒนาชุมชนท้องถิ่น 4) กลุ่มพัฒนาปัญญาและคุณธรรมด้วยหลักศาสนา และ 5) กลุ่มผลิตและพัฒนาบุคลากรวิชาชีพและสาขาจำเพาะ เพื่อให้สถาบันการศึกษาแต่ละกลุ่มสามารถส่งเสริมและสนับสนุนบัณฑิตผู้ประกอบการได้อย่างถูกต้องและมีประสิทธิภาพ

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2561). *รายงานวิจัยการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาความเป็นผู้ประกอบการ*. กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิค.
- คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม. (2565). *รายงานการประเมินตนเอง ปีการศึกษา 2565*. พิษณุโลก: คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม..
- ณภัทร ทิพย์ศรี ภัทรพร สมเสมอ และกนกอร จิตจำนงค์. (2560). ความสามารถการเป็นผู้ประกอบการกับความสำเร็จในการประกอบธุรกิจวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในจังหวัดเชียงราย. *วารสารบัญชีปริทัศน์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย*, 2(1), 1-14.
- ชนัญญ์ เนียมหอม และสมจิตร ล้วนจำเจริญ. (2565). คุณลักษณะของผู้ประกอบการและศักยภาพการจัดการธุรกิจที่มีอิทธิพลต่อผลการดำเนินงานธุรกิจรถยนต์พลังงานไฟฟ้าของผู้ประกอบการในประเทศไทย. *วารสารดุสิตบัณฑิตทางสังคมศาสตร์*. 12(3), 628-641.
- ธนาคารไทยพาณิชย์. (2566). *เปิดสาเหตุที่ SME ไปไม่ถึงฝั่งฝัน*. สืบค้นเมื่อ 4 กันยายน 2566, จาก <https://www.scb.co.th/th/personal-banking/stories/business-maker/sme-not-successful.html>.
- ประสาน นันทะเสน และสุรีย์ เข้มทอง. (2561). การพัฒนารูปแบบความสามารถในการประกอบการสำหรับวิสาหกิจขนาดกลางในประเทศไทย. *RMUTT Global Business and Economics Review*, 13(1), 57-72.
- วิจารณ์ พานิช. (2555). *วิธีสร้างการเรียนรู้เพื่อศิษย์ในศตวรรษที่ 21*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มูลนิธิสดศรี-สฤษดิ์วงศ์.

- วิจารณ์ พานิช. (2551). *การจัดการความรู้ ฉบับนักปฏิบัติ*. (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ: สุขภาพใจ.
- วันวิสาข์ โชคพรหมอนันต์ และวิโรจน์ เจษฎาลักษณ์. (2558). คุณลักษณะของผู้ประกอบการที่มีต่อความสำเร็จในการดำเนินธุรกิจของผู้ประกอบการร้านค้าในตลาดนาอนหวาย จังหวัดนครปฐม. *Veridian E-Journal, มหาวิทยาลัยศิลปากร*, 8(2), 967-988.
- สุภาภรณ์ โตโสภณ และวาริรัตน์ แก้วอุไร. (2563). การพัฒนาหลักสูตรเสริมสร้างสมรรถนะการเป็นผู้ประกอบการตามแนวคิดการฝึกทางปัญญาจากต้นแบบ สำหรับนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง. *วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร*, 22(2), 275-289.
- สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม. (2565). *รายงานสถานการณ์ MSME ปี 2565*. กรุงเทพฯ: สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม.
- Cochran, W. G. (1977). *Sampling Techniques* (3rd ed.). New York: John Wiley & Sons.
- Cooney, T. M. (2012). *Entrepreneurship Skills for Growth-Oriented Businesses*. Retrieved October 31, 2022, from https://www.oecd.org/cfe/leed/Cooney_entrepreneurship_skills_HGF.pdf
- Dess, G. G., Lumpkin, G. T. & Taylor, M. L. (2005). *Strategic Management: Creating Competitive Advantage* (2nd ed.). New York: McGraw-Hill.
- Ghafar, A. (2020). Convergence between 21st Century Skills and Entrepreneurship Education in Higher Education Institutes. *International Journal of Higher Education*, 9(1), 218-229.
- Hair, J. F., Black, W. C., Babin, B. J., Anderson, R. E. & Tatham, R. L. (2006). *Multivariate Data Analysis*. New Jersey: Pearson Education.
- Ko, C. R. & An, J. I. (2019). Success Factors of Student Startups in Korea: From Employment Measures to Market Success. *Asian Journal of Innovation and Policy*, 8(1), 97-121.
- Likert, R., Seashore, S. E., Peter, H. W., Lesser, S. O., Bourne, F. S., Morrissett, I. & Hayes, S. P. (1957). *Some Applications of Behavioral Research*. Paris: Unesco.
- Lopa, N. & Bose, T. (2014). Relationship between Entrepreneurial Competencies of SME Owners/Managers and Firm Performance: A study on Manufacturing SMEs in Khulna City. *Journal of Entrepreneurship and Management*, 3(3), 1-12.
- Lumpkin, G. T. & Dess, G. G. (1996). Clarifying the Entrepreneurial Orientation Construct and Linking it to Performance. *Academy of Management Review*, 21(1), 135-172.
- Lumpkin, G. T. & Dess, G. G. (2001). Linking Two Dimensions of Entrepreneurial Orientation to Firm Performance: The Moderating Role of Environment and Industry Life Cycle. *Journal of Business Venturing*, 16(5), 429-451.
- Martha, C. Y. (2003). Current trends in business education. In Martha H. R. (Ed.), *Effective Method of Teaching Business Education in the 21th Century*. Reston: National Business Education Association.
- Nandamuri, P. P. (2015). Entrepreneurial Management Capabilities-The Differential Effect of Role Models. *Journal of Entrepreneurship and Management*, 4(2), 22-29.
- Oyeku, O. M., Oduyoye, O. O., Karimu, F. A., Akindoju, A. F. & Togunde, M. O. (2020). Entrepreneurial Capability and Entrepreneurial Success. *European Journal of Business and Innovation Research*, 8(5), 56-79.

- Oyeku, O. M, Oduyoye O. O., Elemo G. N., Akindoju, A. F. & Karimu, F. A. (2014). Entrepreneurial Capability and Entrepreneurial Success of Small and Medium Enterprises: A Review of Conceptual and Theoretical Framework. *Research on Humanities and Social Sciences*, 4(17), 136-143.
- Peschl, H., Deng, C. & Larson, N. (2021). Entrepreneurial Thinking: A Signature Pedagogy for An Uncertain 21st Century. *The International Journal of Management Education*, 19, 1-14.
- Sirelkhatim, F. & Gangi, Y. (2015). Entrepreneurship Education: A Systematic Literature Review of Curricula Contents and Teaching Methods. *Cogent Business & Management*, 2, 1-11.
- Yang, Y. (2014). Entrepreneur Ability Innovation Competence and Enterprise Performance. *Academic Exploration*, 10, 138-142.
- Zhou, Y. & Bai, Y. (2016). An Empirical Study on the Key Factors of College Students' Entrepreneurial Success. *Advances in Computer Science Research*, 59, 1256-1261.